GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 , pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 216. *Sâmbătă 28 Septemvre (10 Octomvre).* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„*Gazeta Transilvaniei*“.

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ şése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ **10 franci**
„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ bine-voiască a-şĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţiunea diarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta şi posta ultimă.

‹Administraţiunea ›Gazetei Transilvaniei›.

Braşovŭ, 27 Septemvre 1885.

D-lŭ Ion Brătianu, primulŭ ministru alŭ României, s'a reîntorsŭ în ţéră din călĕtoria diplomatică ce a întreprins'o la curţile din Viena şi din Berlinŭ.

Se asigură, că d. Brătianu a avutŭ dorinţa sĕ se sfătuiască şi cu d. ministru-preşedinte Tisza, dér sosindŭ la Pesta în 5 Octomvre n'a găsitŭ locuinţă în nicĭ unŭ hotelŭ şi nicĭ pe consululŭ generalŭ românŭ nu l'a aflatŭ acasă, din care causă d. Brătianu a plecatŭ „necăjitŭ“ cu trenulŭ de miadă-nópte la Bucurescĭ. „N. fr. Presse“, care aduce acéstă scire, ne spune că în cercurile politice din Pesta se asigură, că numai din acéstă causă întêlnirea între Brătianu și Tisza nu s'a putută întêmplá, cu tóte că a fostŭ intenţionată şi anunţată; — „bărbatului de statŭ românŭ îi este dealtmintrelea cunoscutŭ, că intenţiunile sale, ce le-a espusŭ la Viena şi la Friedrichsruhe, suntŭ şi în Pesta pe deplinŭ apreţuite“.

Cu privire la posiţiunea României în mijloculŭ încurcăturilorŭ orientale, i se scrie din Bucurescĭ aceluiaşĭ diarŭ, că îndată după întórcerea d-lui Brătiianu în capitala României, se va ţiné acolo sfatŭ, cu scopŭ de a stabili atitudinea României faţă cu situaţiunea din peninsula balcanică. După tóte câte se audŭ despre misiunea lui Brătianu, ea n'a fostŭ decâtŭ o călĕtoriă de orientare, şi după impresiunile, ce le-a câştigatŭ ministrulŭ-preşedinte românŭ, va fi — dice „N. fr. Presse“ — atitudinea României şi în celŭ mai de aprópe viitorŭ liniştită şi aşteptătóre.

Fóia vienesă ne mai spune, că guvernulŭ românŭ a avutŭ mai ântêiu intenţiunea de-a adresá conferenţei europene unŭ memoriu, în care sĕ se desfăşure în ce modŭ reagéză situaţiunea schimbată în peninsula balcanică asupra României. Acum se va decide, dacă acestŭ mememoriu sĕ fiă predatŭ, în adevĕrŭ, conferenţei séu nu. Cestiunea multŭ discutată a neutralisării României, garantându-i-se integritatea din partea puterilorŭ europene, are deja în Bucurescĭ de faptŭ mai puţinĭ aderenţĭ ca mai înainte. De-o parte se crede, că puterile în momentulŭ de faţă nu prea suntŭ aplecate unei neutralisărĭ a României şi de altă parte nu se mai pune atâta preţŭ pe acéstă neutralisare, după ce esperienţele au doveditŭ, că complicaţiunile ivite slăbescŭ fórte multŭ însemnătatea unei astfelŭ de neutralisărĭ şi că puterile, carĭ nu pórtă rĕsboiu, nu parŭ a fi dispuse, de a apĕra acéstă neutralitate cu tóte forţele lorŭ.

Până aicĭ mergŭ informaţiunile diarului vienesŭ, ce le-a primitŭ, credemŭ, din isvorŭ oficiosŭ. Era de prevĕdutŭ, că călĕtoria d-lui Brătianu nu va avea decâtŭ scopulŭ orientării, deórece se vede din tóte, că încă nicĭ marile puterĭ nu suntŭ în clarŭ despre aceea ce au sĕ facă, spre a potoli mişcarea revoluţionară în peninsula balcanică şi a salva celŭ puţinŭ aparinţa prestigiului tractatului dela Berlinŭ.

E mare încurcătură şi pare că pe di ce merge situaţiunea devine totŭ mai grea. Conferenţa ambasadorilorŭ din Constantinopolŭ a compus, după cum se anunţă din Berlinŭ, unŭ memoriu séu o declaraţiune asupra evenimentelorŭ din Balcanĭ, care au adresat'o tuturorŭ puterilorŭ, póte că după ce vomŭ cunósce cuprinsulŭ acestei declaraţiunĭ, ne vomŭ puté face o ideă mai clară în privinţa atitudinei marilorŭ puterĭ.

Acum circulă scirĭ contradicĕtóre. Unii susţinŭ, că memoriulŭ ambasadorilorŭ ar părtinĭ o despăgubire a Sêrbiei şi a Greciei pe contulŭ Bulgariei unite alţii asigură, că representanţii puterilorŭ cerŭ restabilirea statului quo, încurajândŭ pe Turcia, care se pregătesce a intra cu putere armată în Rumelia orientală. O altă versiune dice, că planulŭ ar fi de-a legá Bulgaria de nordŭ cu Rumelia orientală prin uniune personală, sub suzeranitatea Sultanului. Cum vorŭ fi mulţumite însĕ Sêrbia, Grecia şi în cele din urmă şi România? Orĭ dóră România sĕ nu aibă şi ea postutatele ei?

Este gravŭ momentulŭ şi de aceea dorimŭ, ca cei ce se vorŭ aduná spre a se sfătui asupra posiţiunei României în faţa încurcăturilorŭ orientale, sĕ fiă luminaţĭ de adevĕratele interese ale ţĕrei.

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegramele cele mai nouĕ despre unirea Bulgarilorŭ:

Filipopolŭ, 7 Octomvre. Erĭ s'au lipitŭ placate autografe la colţurile stradelorŭ, prin care oficiulŭ primăriei anunţă, că *Sultanulŭ a primitŭ în principiu unirea Bulgariei de nordŭ şi sudŭ* sub sceptrulŭ lui Alescandru, dar sĕ aibă administraţiune separată şi sĕ se menţină statutulŭ organicŭ pentru Bulgaria de sudŭ. — *Bulgarii cerŭ recunóscerea unirei cu administraţiă egală pe basa constituţiunei dela Tĕrnova;* principele sĕ fiă suzeranŭ, ér nu guvernatorŭ, funcţionarŭ alŭ Porţii. Cu tótă acéstă fasă în parte mulţămitóre, înarmările continuă. De dimnéţa până nóptea târdiu au trecutŭ erĭ prin Filipopolŭ voluntarĭ. — *Situaţiunea este fórte seriósă; scirile despre recunóscerea* şi despre entusiasmulŭ poporaţiunii pantru acésta *suntŭ false.* — Erĭ a sositŭ aci dela graniţele macedonene bulgare o cétă de voluntarĭ. Alte cete de voluntarĭ din împrejurimile Samakovei, Dupniţei şi Küstendilului se aşteptă din ordinulŭ directŭ alŭ prinţului. — Se observă o mare mişcare de trupe turceştĭ la frontiera Rumeliei; linia turcéscă devine din ce în ce mai întinsă şi mai impunĕtóre; în fie-care di sosescŭ batalióne nouĕ precum şi regimente de cavaleriă. Se crede, că în momentulŭ de faţă Turcii trebue sĕ aibă 30,000 ómenĭ la frontieră. — In tótă Bulgaria se facŭ marĭ sforţărĭ pentru a se mai înrola voluntarĭ şi a se organisa resistenţa. Miliţiile suntŭ exercitate tótă diua. Esistă óre-carĭ temerĭ, că conflictulŭ nu se va aplana aşa de lesne, cum se credea la începutŭ.

Sofia, 7 Octomvre. O mare parte din oficerii ruşĭ au plecatŭ la Varna şi la Burgas. — Regimentulŭ din Plevna a fostŭ constituitŭ împreună cu mai multe trupe de voluntarĭ în corpŭ de observaţiă la frunţariă. — In urma scirei primite de guvenulŭ bulgarŭ, că trupe sêrbescĭ arŭ fi trecutŭ graniţele în districtulŭ bulgarŭ Trin, agentulŭ diplomaticŭ alŭ Greciei şi însărcinatulŭ de afacerĭ sêrbescŭ s'au dusŭ în biuroulŭ telegraficŭ şi au comunicatŭ cu Garacianin, ministru-preşedinte sêrbescŭ, care de asemenea se afla în biurou. Garacianin a datŭ asigurarea formală, că în districtele dela graniţe nu se află trupe sêrbescĭ şi prin urmare n'au putută trece graniţa. Elŭ semnală însă, că a năvălitŭ din Bulgaria o cétă de brigandĭ muntenegrenĭ, care e probabilŭ că din nou va pĕtrunde în Bulgaria şi de aceea rugă pe guvernulŭ bulgarŭ sĕ vegheze, promiţêndŭ că va da comunicărĭ cu privire la uşurarea urmăririi şi arestării bandei. Guvernulŭ bulgarŭ mulţămi pentru aceste asigurărĭ şi promise cooperarea sa.

Nişŭ, 7 Octomvre. *Serbia va fi în curêndŭ în posiţiune d'a-şĭ spune cuvêntulŭ sĕu decisivŭ.* Regele Milan îşĭ consacră totŭ timpulŭ sĕu armatei, care sĕ găsesce în stare fórte bună, fiindŭ bine înarmată. Regele se duce în fiecare di de rapeţite orĭ călare în tabĕră, unde conferă cu comandanţii şi cu oficerii. La 4 c. au sositŭ aci batalióne din Sabac, punctulŭ celŭ mai depărtatŭ dela Nişŭ. — Tocmai acum sosi scirea, că la 5. c. a năvălitŭ din Bulgaria pela Vlasina în cerculŭ Topliţa o bandă de vr'o 20 Muntenegrenĭ, între carĭ se află şi duoi nepoţĭ ai lui Peko Pavlovicĭ. S'a ordonatŭ cea mai strictă urmărire. 30 de emigranţĭ sub conducerea lui Radisav Kontici au năvălitŭ din Bulgaria în cerculŭ Zaiciar şi au omorîtŭ adĭ nópte pe judele din Leposaz.

Belgrad, 7 Octomvre. Mâne se termină mobilisarea deplină a armatei sêrbescĭ; s'au alcătuitŭ trei corpurĭ de armată; în Zaiciar, Pirot şi Vrania. Mobilisarea s'a efectuatŭ cu mare iuţélă şi în deplină ordine. Guvernulŭ n'a primitŭ dela banca din Viena decâtŭ 12,000,000; restulŭ 'lŭ va primi în casŭ când situaţia s'ar agrava; atuncĭ Serbia va mai contracta încă unŭ împrumutŭ.

Varna, 7 Octomvre. Turcia îşĭ pregăteşce armatele, aşteptândŭ cu mare nerăbdare rĕspunsulŭ puterilorŭ. Se crede că puterile nu suntŭ încă pe cale d'a ajunge la o înţelegere deplină; ele parŭ a un fi dispuse sĕ recunóscă faptulŭ îndeplinitŭ, pentru a nu da motive de rĕscólă celorlalte provincii şi pentru a împedeca o acţiune militară a Greciei şi a Serbiei. Turcia, în casŭ d'a intra în Rumelia va lucra ca mandatară a Europei. Circulă în acelaşĭ timpŭ sgomotulŭ că, décă puterile la urma urmelorŭ nu vorŭ îngădui Turciei sĕ restabiléscă *statu quo* în peninsulă, Pórta va declara de nulŭ tratatulŭ din Berlinŭ şi va revindica vechile ei drepturĭ atâtŭ asupra Rumeliei, câtŭ şi asupra Bulgariei şi-şĭ va da tóte silinţele pentru a recucerĭ aceste provincii. Englitera, Francia şi Italia suntŭ în favórea unirei cu recunóscerea suzeranităţii Porţii. Ambasadorii aştéptă nuoi instrucţii dela guvernele lorŭ. — Etă cum stă situaţia: Germania, Austria, Rusia suntŭ pentru restabilirea *statului quo ante*, pe când Francia, Englitera, Italia, deşi nu se opunŭ acestei restabilirĭ, credŭ că ar fi prudentŭ sĕ se evite o vĕrsare de sânge şi complicările ce arŭ resulta apoi. — Cercurile militare turcescĭ cerŭ în gura mare o acţiune energică; atitudinea lorŭ pare a fi una din nuoile greutăţĭ ale situaţiei. Lumea musulmană e fórte agitată şi guvernulŭ e fórte mustratŭ, chiarŭ în publicŭ, lucru care nu se întêmpla mai înainte. Turcii dicŭ, că vorŭ mai bine sĕ móră luptândŭ, decâtŭ sĕ li se impună nisce condiţii ruşinóse.

Constantinopolŭ, 7 Octomvre. Mobilisarea armatei otomane continuă cu multă activitate. Ministerulŭ de rĕsboiu alŭ Turciei a încheiatŭ unŭ contractŭ cu compania austriacă a ›Lloydului‹ pentru transportulŭ a 40,000 soldaţĭ dela Smyrna la Salonic. — Agitaţia cresce în Creta; cu tóte acestea mai multe batalióne turceşcĭ au părăsitŭ acéstă insulă îndreptându-se spre Galipoli şi de aci la Adrianopole. — Rusia a renunţatŭ în modŭ definitivŭ la depunerea principelui Alexandru. — Pórta s'a esprimatŭ cĕtră representanţii puterilorŭ, că doreşce sĕ

grăbéscă câtŭ mai iute tractările asupra afacerei bulgare. Acestŭ pasŭ fù motivatŭ pe faptulŭ, că *Pórta nu mai póte sta indiferentă faţă ca pregătirile militare ale Serbiei şi Greciei.*

Viena, 7 Octomvre. Pórta a adresatŭ puterilorŭ o nouă notă de cuprinsulŭ, că îşi reservă dreptulŭ sĕu pentru casulŭ, când propunerile n'arŭ fi acceptabile. — Unŭ comunicatŭ semioficialŭ desminte scirile despre mobilisarea armatei séu flotei austro-ungare.

Berlin, 7 Octomvre. Corespondentulŭ din Roma alŭ diarului „Tageblatt« predinde a şci, că conferinţa ambasadorilorŭ şî-a formulatŭ declaraţiunea şi a trimis'o puterilorŭ. Declaraţiunea condamnă evenimentele din Filipopolŭ şi cere o procedere comună a Europoi în contra unei repeţirĭ, din partea altorŭ state balcanice, d'a se ştirbi tratatulŭ din Berlinŭ. Declaraţiunea aprobă silinţele Porţii d'a restabili *statu quo.* Alte şcirĭ încă semnaléză o apropiată întrare a trupelorŭ. — Din Copenhaga se anunţă, că Ţarulŭ s'ar fi purtată fórte aspru cu deputaţiunea bulgară.

Atena, 7 Octomvre. Salisbury sfătuí pe Grecia sĕ nu se mişce, deórece ar provoca marĭ pericule pentru ţéră, décă armata ar trece graniţa. Delyannis refusă formalŭ sfaturile Angliei şi dise, că elŭ va urma sfaturile puterilorŭ amicale, décă acestea nu vorŭ fi contra intereselorŭ elinismului. Regele, guvernulŭ şi naţiunea suntŭ uniţĭ, d'a cere compensaţiunĭ chiarŭ printr'unŭ rĕsboiu. Recunoscêndu-se unirea Bulgariei, Cretenii suntŭ gata sĕ proclame unirea cu Grecia.

Londra, 7 Octomvre. Intrégа Angliă are în cestiunea balcanică numai o politică: Sĕ împedece pe Rusia d'a-şĭ întinde influinţa sa pe Dunăre şi e gata sĕ se înţelégă cu Austro-Ungaria în acéstă privinţă.

Paris, 7 Octomvre. In cercurile iniţiate de aci se pretinde a se sci, că Germania şi Rusia suntŭ în contra unei compensărĭ pentru Serbia, pe când Austro-Ungaria a intervenitŭ pentru mulţămirea Serbiei. Se crede chiarŭ, că Sultanulŭ va întreveni de sigurŭ şi că puterile îlŭ vorŭ împuternici la acésta.

DIN DIETA CROAŢIEI.

In şedinţa după scandalulŭ întêmplatŭ cu huiduirea Banului, s'a iscatŭ érăşĭ o scenă sgomotósă. Davidŭ *Starcevicĭ* a numitŭ pe Banulŭ »pungaşŭ« şi pe cei ce-lŭ apĕră »şi mai marĭ pungaşĭ decâtŭ Banulŭ.« In aceeaşĭ şedinţă s'au cetitŭ douĕ moţiunĭ, un a lui *Folnegovicĭ* şi soţĭ. prin care se cere ca, considerândŭ că unŭ funcţionarŭ astfelŭ insultatŭ nu mai póte sĕ stea în fruntea ţĕrei, dieta sĕ roge pe Maiestatea sa sĕ depărteze dela postŭ pe comitele Khuen-Hedervàry, şi până ce va sosi resoluţiunea, şedinţele dietei sĕ fiă sistate. O altă moţiune a făcutŭ deputatulŭ *Mazzura* şi soţĭ. In acéstă moţiune se espune faptulŭ vătămării demnităţii naţionale din partea Banului şi se esprimă speranţa, că Banulŭ va sci că datoria lui este de a demisiona, în fine cere moţiunea, ca dieta sĕ sisteze şedinţele ei, până ce nu va fi delăturatŭ conflictulŭ, amĕsuratŭ onórei şi demnităţii Croaţiei.

In aceeaşĭ şedinţă maioritatea a decisŭ, ca deputaţii Valusnigg, Pavlovic şi Cumicic sĕ fiă eschişĭ dela 60 de şedinţe, ér Starcevicĭ, Grzanic şi Kamenar dela 30 de şedinţe ale dietei.

In şedinţa dela 7 Octomvre a. c. deputaţĭ Folnegovic şi Mazzura şî-au motivatŭ moţiunile lorŭ, carĭ au fostŭ predate unui comitetŭ spre esaminare şi raportare. Pe la sfêrşitulŭ şedinţei a mai fostŭ eschisŭ din dietă pentru 30 de şedinţe deputatulŭ Radoşevic, fiindŭ că a ameninţatŭ cu vĕrsare de sânge. — In contra deputaţilorŭ Grzanic şi Starcevic s'a făcutŭ arătare criminală fiindŭ acusaţĭ, că au voitŭ sĕ comită unŭ atentatŭ în contra Banului. Contra redacţiunei foilorŭ »Pozor« şi »Sloboda« procurorulŭ a făcutŭ acusaţiune din causa rĕspândirei de noutăţĭ false şi neliniştitóre. Numitele foi sĕ fi scrisŭ adecă, că Banulŭ a fostŭ datŭ afară din dietă, primindŭ loviturĭ de piciorŭ.

SCIRILE DILEI.

Din Cetatea de baltă ni se comunică, că p'acolo şi prin împrejurime numai vaete se audŭ, atâtŭ de marĭ suntŭ suferinţele poporului din causa schingiuirilorŭ ce nu se mai sfêrşescŭ. In comuna vecină Feisa nu bântue numai bóla de gâtŭ, ci şi cumplita bólă a esecuţiunilorŭ. Ţi s'ar fi despicatŭ inima de durere — ni se scrie — vĕdêndŭ deunădile cum esecutorii trăgeau până şi aşternutulŭ din patŭ de sub bolnavĭ, dintre carĭ unii erau în agonia luptându-se cu mórtea, şi le încărcau pe carĕ, fără a mai vorbi de îmbrăcăminte, de vite, bucate, aparate economice, buţĭ, suseie (coşurĭ) ş. a., care se cară de esecutorĭ în risete şi batjocurĭ. Sĕrmanulŭ poporŭ rĕmâne sĕracŭ lipitŭ, de credĭ că l'a spălatŭ apa séu l'a arsŭ foculŭ. La plânsetele bietelorŭ femei şi sĕrmanilorŭ copii, esecutorii rĕspundŭ: „Ce plinge? La furcĭ cu voi Rumunyi, ke vretz se scula pe noi şi pe imporatŭ!“ Asta o numesce guvernulŭ unguresсŭ f e r i c i r e !

—r—

Devenindŭ în comuna grăniţărescă Borgo-Bistriţa postulŭ de notarŭ comunalŭ vacantŭ, avisămŭ pe cei ce voescŭ a concura, că după cum ni se scrie alegerea se va face în 26 Octomvre n. Salarulŭ e de 450 fl şi veniturĭ accidentalĭ cam la 400 fl.

—0—

Cu privire la espulsarea celorŭ şése Ardelenĭ din România, »Gazetta d'Italia« şi „Temps“ condamnă actulŭ guvernului. Au protestatŭ în contra espulsării şi cetăţenii din Slatina şi Focşanĭ. „Buciumulŭ Vâlcei,“ diarŭ nou, a apărutŭ în primulŭ sĕu numĕrŭ cu protestulŭ în frunte.

—0—

Cetimŭ în »Luminătorulŭ:“ Din Rĕcaşŭ ni se scrie, că la adjunctulŭ de foresteriă Vasilie Ienea s'a făcutŭ o aspră cercetare şi după ce nu au aflatŭ nimicŭ, nicĭ proclamaţiunĭ, nicĭ dinamitŭ, nicĭ puscĭ, nicĭ săbii, l'au ascultatŭ la suprefectură, că adevĕratŭ e că a fostŭ adjunctŭ în cancelaria advocatului Coriolanŭ Brediceanu din Lugoşŭ, şi după ce a adeveritŭ acésta l'au întrebatŭ, că ce a lucratŭ elŭ în cancelariă şi ce a lucratŭ principalulŭ sĕu. Sĕracă poliţiă! nicĭ pe Vasi Ienee nu-lŭ cunósce: de cântărĭ, de veselii sĕ-lŭ întrebaţĭ, dar nu de revoluţiunĭ. — Din Lugoşŭ se comunică, că Iosifŭ Zavoianu a fostŭ trasŭ la rĕspundere aspră din partea giandarmeriei, căcĭ s'ar fi fălitŭ că a cetitŭ proclamaţiunea „irredentei române.« Intrebatŭ fiindŭ, a disŭ că a cetit'o într'unŭ diarŭ germanŭ şi aşa s'au făcutŭ cercetărĭ nóptea cu giandarmĭ pre la casele ómenilorŭ, până ce s'a aflatŭ acelŭ diarŭ la d. Turalek. Totŭ succesŭ minunatŭ. — La unŭ tinichigiu neamţŭ a căutatŭ poliţia proclamaţiunĭ, la denunţarea unui spionŭ secretŭ, susţinêndu-se că o calfă de nascere din Caransebeşŭ ar fi avêndŭ acele proclamaţiunĭ ale „irredentei române.“ Succesŭ c'an palmă.

—0—

Personalulŭ magistratului din Deva s'a alesŭ la 5 Octomvre şi anume: primarŭ Anton Issekutz, căpitanŭ alŭ oraşului Alexandru Şuluţŭ, casierŭ Mihaiu Zara, controlorŭ Iosifŭ Davidŭ, fiscalŭ Alexie Olariu, asistentŭ alŭ oficiului orfanalŭ Albert Kis, senatorŭ Nicolau Oprea şi Ignaz Ionecs.

—0—

Sĕrmanulŭ »Ellenzék« nu mai scapă de supĕrărĭ. Audĭ, sĕ se mai găséscă acum în timpulŭ »ideii de statŭ maghiarŭ« în Sebeşŭ o tablă cu inscripţiune germană şi o fântână botezată totŭ germânesce „Fântâna î m p ĕ r a t u l u i«! Mai că au desperatŭ şi medicii de însănătoşarea lui „Ellenzek.“

—0—

In vederea gravelorŭ evenimente din peninsula balcanică, Ţ ĕ n c ă l ă u dela codiţa »patriotică« din locŭ 'şî-a oferitŭ serviciile sale ca corectorŭ la „Gazetă.“ Potrivitŭ cu destoinicia lui, e însărcinatŭ sĕ întórcă pe *d* cu códa'n josŭ ca sĕ facă *p*, pe *n* cu piciórele în susŭ ca sĕ facă *u* şi aşa mai departe. Ca recompensă a primitŭ unŭ esemplarŭ din „Gazetă“ anume tipăritŭ pe séma 'i şi cu care 'şî-a petrecutŭ într'unŭ numĕrŭ recentŭ alŭ codiţei.

—0—

Unŭ stégŭ românescŭ în mueulŭ din Dresda. Diarulŭ „*Tutova*“ din Bêrladŭ scrie următórele: Se şcie din istoriă că, la anulŭ 1683, aprópe 200 de anĭ de atuncĭ, Turcii cu ajutorulŭ Muntenilorŭ şi alŭ Moldovenilorŭ, pe timpulŭ domniei Voivodilorŭ *Şerbanŭ* şi *Duca*, asediândŭ Viena, capitala Austriei, o strâmtoriseră cu desĕvêrşire. Atuncĭ regele polonŭ *I. Sobiesky*, alergândŭ în ajutorulŭ asediaţilorŭ, înfruntă pe Turcĭ, cucerì unŭ stégŭ românescŭ de rĕsboiu şi-lŭ duse la Cracovia, de unde sub Augustŭ alŭ II Electorulŭ de Saxonia, alesŭ de Polonĭ rege la anulŭ 1697, acestŭ stégŭ istoricŭ a ajunsŭ în museulŭ din Dresda, unde se află şi astădĭ. Aflămŭ cu plăcere, că şcóla rurală din comuna Răducănenĭ, judeţulŭ Fălciu, posedă o fotografiă esactă de pe acelŭ stégŭ. Acestŭ odorŭ istoricŭ e oferitŭ numitei şcóle de rĕposatulŭ Lascarŭ Rosetti, care căpĕtă acéstă fotografiă dela fratele sĕu Dimitrie Rosetti, care a locuitŭ mai multŭ timpŭ în Dresda. Pe stégŭ se află efigia salvatorului lumei Isusŭ, stândŭ pe scaunŭ şi ţinêndŭ în mâna stângă o carte, în drépta cărcia se cetescŭ cuvintele *prindă-se blagoslovenia,* ér în stânga ei este nelegibilŭ; apoi cu mâna dréptă arată spre câmpulŭ stégului, pe care se cetescŭ vorbele acestea: *Vitejia dréptă sĕ biruéscă.* Fotografia se póte vedea la şcóla din Răducănenĭ.“

NEVOI DIN COMITATULŬ FĂGĂRAŞULUI.

Făgăraşŭ, Octomvre 1885.

Cercetările şi suspendările amploiaţilorŭ în comitatulŭ Făgăraşului suntŭ la ordinea dilei. Inainte de rĕsturnarea amploiaţilorŭ din anii trecuţĭ se vorbia, că numai dacă se va delătura dela postulŭ de protonotarŭ Nagy Sandor, *cercetările disciplinare şi suspendările* vorŭ fi mai rarĭ, însĕ esperiinţa a doveditŭ, că prin depărtarea lui Nagy Séndor nu s'a pusŭ capĕtŭ multelorŭ cercetărĭ disciplinare şi că aceste neajunsurĭ suntŭ a se atribuì şefului actualŭ alŭ comitatului, care în urma com-

FOILETONŬ.

Mama cea rea.

(Poveste de I. Popŭ Reteganulŭ.)

Multe s'au mai întêmplatŭ în lumea asta mare, şi câte odată audimŭ povestindu-ni-se câte o întêmplare de ne vine mai a nu o crede. Şi totuşĭ trebue sĕ credemŭ multe din celea ce audimŭ, celŭ puţinŭ eu unulŭ mai bucurosŭ credŭ tóte, decâtŭ sĕ mergŭ sĕ cautŭ de suntŭ adevĕrate séu nu. Aşa se dice, că a fostŭ odată o femeiă atâtŭ de frumósă, câtŭ ar fi credutŭ omulŭ că nu póte sĕ fiă în lume alta mai frumósă ca ea, de întrecutŭ nicĭ poveste. Şi era fórte încrezută în frumseţea sa. Şi cum nu, mĕ rogŭ, când faţa ei era mai albă decâtŭ neaua (zăpada) şi totuşĭ bĕtea în roşu, ochii mai negrii decâtŭ murele cele cópte, dar aruncau scintei, pĕrulŭ ei.... Dómne sfinte! cu ce l'aşŭ asĕmĕna óre? Era ca unŭ caierŭ de mătase négră, sclipia de negru, şi cădea preste umerĭ în josŭ făcêndŭ sute de mii de inele unele mai marĭ, altele mai micĭ; guriţa ei, gândeai că'i cerașă pocnită în douĕ, grumadii ei, mânile ei, piciórele şi totŭ trupulŭ era atâtŭ de frumosŭ, câtŭ rarŭ omŭ se póte lăuda a fi vĕdutŭ cândva o aşa frumseţe. Ea scia bine că lumea sĕ miră de frumseţea ei, chiar de aceea şi era atâtŭ de fălósă, câtŭ în tótă diminéţa eşia afară când rĕsărea sórele şi întreba:

Sóre luminatŭ,
Spune'mĭ tu curatŭ
Şi adevĕratŭ,
Vĕdut'ai orĭ ba
In âmblarea ta
Faţă ca a mea?
Faţă de muere
Cu atâta plăcere?
Faţă de nevastă
Atâtŭ de frumósă?

Sórele, sóre, dar totŭ sta puţinŭ în locŭ şi se uita la ea, apoi, gândindu se puţinŭ, îi rĕspundea: »Multă lume am âmblatŭ, multe muerĭ frumóse am vĕdutŭ, dar pe tine nime nu te întrece, decâtŭ.... fiica ta.“

Aşa întrebă femeia în mai multe dimineţĭ pe sóre, şi sórele totŭ aşa-i rĕspunse în mai multe rĕndurĭ, din care pricină, încetulŭ cu încetulŭ s'a stinsŭ tótă dragostea mamei ce o avea mai nainte către fiica ei. Se gândea di şi nópte cum s'o pótă prăpădi. Nu-i tignea somnulŭ, nu mâncarea şi bĕutura, nu-i mai plăcea nimicŭ, ar fi dorítŭ cu orĭ ce preţŭ sĕ nu mai aibă fată, orĭ décă are, sĕ nu aibă atâtŭ de frumósă. Intr'o nópte avuse ferbinţelĭ marĭ, durerĭ de capŭ şi bătaiă de inimă. De abia aştepta sĕ se facă diuă. Nicĭ nu se dărise bine de diuă şi chiămă pe servitorulŭ şi îi dise: »Tódere, vedĭ de du fata asta undeva şi — sĕ nu mi-o mai aducĭ în casă; inima din ea şi degetulŭ celŭ micŭ sĕ mi le aducĭ, mai multŭ nu, pricepĭ?« — »Pricepŭ, stăpână.«

Şi a mersŭ sluga cu fata până a datŭ de o pădure mare — mare, acolo i-a spusŭ fetei ce poruncă are dela stăpâna sa. Atuncĭ fata a începutŭ a plânge şi a se ruga: »Fii bunŭ, nu-mĭ lua viéţa. că nu sunt eu vina, décă D-deu m'a făcutŭ mai frumósă decâtŭ pre mama mea; te lasŭ sĕ mĭ tai degetulŭ celŭ micŭ, dar inima nu mi-o scóte din peptŭ, ci scóte-o p'a căţĕluşului ce ne urméză, şi, ducêndu-o mamei, di că-i a mea, că eu casa nu i-o voiu mai călca.«

Sluga se arĕtă cu multŭ mai milosŭ decâtŭ mama, omorî căţĕluşulŭ, îi scóse inima, tăiă degetulŭ celŭ micŭ alŭ fetei şi se duse la stăpână-sa acasă.

Fetiţa socotea că totŭ mai bine sĕ rĕmână în pădure, chiarŭ sĕ o mănânce şi fierele, decâtŭ sĕ móră omorîtă de mână omenéscă. Incercă decĭ, după ce se vĕdù singură, a-şĭ face voiă bună, ca sĕ-i trécă urîtulŭ, şi totŭ cântândŭ merse înainte prin celŭ codru întunecatŭ. De odată se opresce. Vede înaintea ei nisce curţĭ mai frumóse decâtŭ cele împĕrătescĭ. „Óre ale cui sĕ fiă? Curţĭ aşa frumóse în mijloculŭ codrilorŭ! Fiă ale cui vorŭ fi — îşĭ dice féta în sine, eu mergŭ înăuntru, că sciu că nu m'orŭ mânca domnii aceia din curţĭ«. Şi intră féta înăuntru, se uită prin tóte chiliile, dér nu zări pe nimenĭ. In urmă, vĕdêndŭ că în curţĭ nu e nimenea, băgêndŭ de sémă că pustii încă nu suntŭ curţile acelea, credŭ a face bine décă le va curăţi cum scie ea, că póte o fi muritŭ găzdóia curţilorŭ şi bărbaţii nu sciu orîndui lucrurile femeescĭ. Şi aduse copila apă, udă, mătură prin case, şterse scaunele şi mesele de prafŭ, apoi se vîrî după cuptorŭ sĕ nu o afle gazdele.

Nu aşteptă multŭ după cuptorŭ şi veniră înăuntru smeii, căcĭ curţile erau ale lorŭ. Dómne, ce se bucurară când îşĭ vĕdură chiliile orênduite frumosŭ de gândeai că aşteptă peţitorĭ. Şi începură a se întreba, că óre cine

promisului cunoscutŭ s'a fostŭ alesŭ din nou cu aclamațiune.

Dela unŭ astfelŭ de șefŭ nicĭ nu era de așteptatŭ mai multŭ. Și ce sĕ vedĭ, D-le Reeactorŭ, în cercetările disciplinare: pe acei individĭ carĭ suntŭ favorițĭ ai dênsului — de și suntŭ arĕtațĭ cu cause grave, că nu-șĭ împlinescŭ oficiulŭ, că âmbla bețĭ în afacerĭ oficióse, — îi restitue fără de nicĭ o sentință, printr'unŭ simplu ordinŭ adresatŭ pretorelui pe lângă amenințarea, că dacă în trei dile nu va restitui pe cutare amploiatŭ comunalŭ va fi trasŭ în cercetare disciplinară. Nu folosescŭ nimicŭ nicĭ arĕtările primăriilorŭ că respectivulŭ nu șĭ împlinesce oficiulŭ, că a fostŭ suspendatŭ din causa acésta de pretorele ș. c. l., vice-comitele procede după arbitriu. Mai deunădĭ fŭ reintegratŭ în postŭ primarulŭ din Gridŭ, Drăghiciu, în urma ordinului vice-comitelui prin pretorele respectivŭ. O deputațiune, în fruntea căreia se afla vestitulŭ Modorcea, mergêndŭ la vice comitele sĕ se plângă, acesta îșĭ retrage ordinulŭ și ține pe primarŭ mai de parte suspendatŭ. Va sĕ dică la noi nu guvernéză legea, ci arbitriulŭ, pe unii, după cum se întêmplă și în casulŭ de față cu Drăghiciu, îi ține suspendațĭ cu anii, și décă îlŭ în erpeléză vr'unŭ membru din comisiunea municipală despre causele disciplinare, rĕspunde laconicŭ că acestea arŭ fi complicate dar se vorŭ resolva, și cu acésta s'a terminatŭ afacerea.

Incheiu amintindŭ unŭ casŭ privitorŭ la proclamațiunea pretinsei »irredente.« In dilele trecute învĕțătorulŭ din Cuciulata, Cantorŭ primindŭ din România unŭ pachetŭ sub adresa dênsului recomandatŭ, și denunțatŭ fiindŭ înainte de a ridica acestŭ pachetŭ dela oficiulŭ postalŭ din Comâna inferióră, se pomenesce deodată cu solgăbirĕulŭ Adolf Closs în casa sa proprie. Solgăbirĕulŭ îlŭ chiamă sĕ mérgă cu dênsulŭ unde îlŭ aștepta trăsura Sosindŭ aicĭ îlŭ provócă sĕ se suiă în trăsură. Invĕțătorulŭ întrébă, că pentru ce și unde vrea sĕ-lŭ ducă? dóră nu este luatŭ prinsŭ, elŭ care nu scie sĕ fi comisŭ nimica? — Cu tóte astea trebuĭ sĕ mérgă cu d lŭ solgăbirĕu ca și unŭ arestatŭ. Trăsura se îndréptă pe drumulŭ către oficiulŭ postalŭ din Comâna inferióră. Pe drumŭ i se spune că are unŭ pachetŭ la poșta din Comâna și este suspițiune, că ar fi o proclamațiune a *așa numitei »irredente.«* Ajungêndŭ la oficiulŭ poștalŭ, învĕțătorulŭ cu solgăbirĕulŭ desfăcŭ plicul și află într'însulŭ *unŭ portretŭ.* Astfelŭ se reîntórce d. solgăbirĕu cu buzele umflate vĕdêndu-se păcălitŭ de denunțătorŭ.

ADUNAREA INVĔȚĂTORILORŬ IN BREȚCU.

Brețcu, 24 Septemvre v. 1885.

Domnule Redactorŭ! Cele comunicate în telegrama de erĭ, relativŭ la adunarea generală a reuniunii învĕțătorilorŭ românĭ din districtulŭ X Brașovŭ, s'au desvoltatŭ într'unŭ modŭ fórte semnificativŭ. S'au ținutŭ patru ședințe lungĭ, pentru ca sĕ se pótă percurge în două dile tóte obiectele puse la ordinea dilei. Nu suntŭ de puțină însemnătate mai alesŭ unele dintre conclusele adunării. Tóte acestea le voiu arĕta pe scurtŭ.

Adunarea a fostŭ convocată deja de multŭ prin organele conducĕtóre ale reuniunei pe dilele 23, 24, 25 l. c., prin aceleașĭ organe s'au însciințatŭ oficiulŭ supremŭ comitatensŭ și oficiulŭ primăriei din Brețcu.

Lunĭ diminéța, 23 l. c., cu fórte puține escepțiunĭ erau toțĭ învĕțătorii adunațĭ la scóla română din Brețcu. La óra 9 a. m. s'a oficiatŭ unŭ parastasŭ pentru sufletele rĕposațilorŭ învĕțătorĭ și membri ai acestei reuniunĭ Stanŭ Manole și Zaharia Popŭ, carĭ au părăsitŭ cele pămêntescĭ în cursulŭ anului școlarŭ espiratŭ, precum și pentru rĕposatulŭ membru fundatorŭ alŭ reuniunei, protopresbiterulŭ Iosifŭ Baracŭ, după parastasŭ s'a cetitŭ rugăciunea pentru învocarea spiritului sfântŭ. Oficiarea s'a făcutŭ prin mai mulțĭ capelanĭ, învĕțătorĭ, în frunte cu Rev. sa d-lŭ protopresbiterŭ D. Coltofeanŭ. Rĕspunsurile rituale le-au datŭ învĕțătorii în duetŭ.

La oficiulŭ divinŭ, precum și la desbaterile urmate mai târdiu în ședințe, au luatŭ parte dintre inteligința maghiară din locŭ Rev. d. Bálint László, protopr. cath., învĕțătorii catolicĭ, primarulŭ și notarulŭ, precum și alțĭ membri ai magistratului orășanŭ. Adunarea constituită în ședință s'a deschisŭ în scoală prin nisce cuvinte fórte însuflețitóre și acomodate din partea d-lui președinte alŭ reuniunei, St. Iosifŭ, directorulŭ scoalelorŭ medii române din Brașovŭ. Rev. d. protopresbiterŭ Coltofeanŭ a întêmpinatŭ apoi pe președinte și întréga adunare cu cele mai căldurose cuvinte.

Conclusele adunării în resumatŭ suntŭ următórele: S'a esprimatŭ condolența pentru decedarea membrilorŭ St. Manole și Zah. Popŭ prin sculare. — Prin raportulŭ comitetului se constată, că reuniunea numĕră 114 membri ordinarĭ, 10 estraordinarĭ, 7 fundatorĭ și 2 ajutătorĭ. — S'a datŭ unŭ ajutorŭ de 40 fl. abiturientului I. Petricŭ, fiulŭ decedatului directorŭ scolarŭ din Satulungŭ I. Petricŭ. Averea reuniunei în anulŭ trecutŭ (1883—84) a fostŭ de 1047 fl. 40 cr., ér în anulŭ presentŭ este de 1292 fl. 72 cr., între carĭ se numĕră și interesele în sumă de 60—70 fl. Biblioteca numĕră 61 de tomurĭ în valóre minimală de 49 fl. 45 cr. — In despărțĕminte s'a lucratŭ tema: „Mijlócele higienice în scóla poporală," elaboratele despărțĕmintelorŭ au fostŭ prelucrate, compunêndu-se prin comitetulŭ centralŭ alŭ reuniunei unŭ estrasŭ completŭ din tóte acelea, acestŭ estrasŭ s'a cetitŭ în adunarea generală a reuniunei, acésta a decisŭ sĕ se predea această lucrare unei comisiunĭ, ca sĕ o censureze și apoi se sĕ tipăréscă pe spesele reuniunei. — S'a cetitŭ unŭ tractatŭ din geografia părțilorŭ ecvatoriale ale Africei prin d-lŭ I. D. Petrașcu. D-lŭ I. Dariu a ținutŭ o prelegere practică din fisică, din discuția deschisă se constată că prelegerea — pe lângă unele micĭ observărĭ — a fostŭ fórte bună. — S'a decisŭ a se publica nou concursŭ pentru cea mai bună gramatică română la scólele primare. — S'a votatŭ unŭ regulamentŭ pentru afacerile interne ale reuniunei. S'a decisŭ edarea unei reviste pedagogice, care sĕ apară celŭ multŭ la Ianuariu 1886, ca prime cheltuielĭ pentru acéstă fóiă s'au votatŭ 200 fl. S'a votatŭ ajutorarea scolarului I. Manole, fiulŭ decedatului înv. St. Manole, cu o sumă de 30 fl. La învitare s'a decisŭ a se ținea adunarea generală viitóre a reuniunei în **P r e j m e r ŭ.** — S'a votatŭ mulțămită la procesulŭ verbalŭ inteligenței din Brețcu pentru prea ospitala primire, ce a avut'o reuniunea și în specialŭ toțĭ învĕțătorii cu acéstă ocasiune. Intr'adevĕrŭ merită tótă recunoscința reuniunei fruntașii orașului Brețcu, căcĭ deși era cea mai mare greutate a se afla acĭ cvartire suficiente, din causă că bărbații suntŭ dușĭ toțĭ prin România, s'a făcutŭ totușĭ totŭ posibilulŭ de s'a învinsŭ acestŭ neajunsŭ. Tractarea ospitală a Brețcanilorŭ a întrecutŭ tótă așteptarea, în specialŭ dómnele Rev. d-nĭ protopresbiterĭ Spiridonŭ Dimianŭ și Dim Coltofeanŭ, precum și a d-lui capelanŭ și învĕțătorŭ Const. Dimianŭ, merită tótă considerarea și recunoscința în acéstă privință, le rogŭ a primi și pe acéstă cale căldurósele nóstre mulțămirĭ. Chiar organele cârmuitóre ale comunei au contribuitŭ la buna primire, punêndŭ la disposiția cărăușilorŭ tuturorŭ învĕțătorilorŭ unŭ carŭ de fênŭ pentru nutrirea cailorŭ lorŭ. Petru acésta priméscă mulțămita nóstră pe acéstă cale. S'a adusŭ mulțămită în procesulŭ verbalŭ Rev. d-lui protopresbiterŭ alŭ Branului Traianŭ Mețianŭ, pentru stăruința și îngrijirea deosebită întru promovarea intereselorŭ reuniunei nóstre. Nicĭodată n'a fostŭ adunarea nóstră cercetată așa de bine ca acuma din partea învĕțătorimei din tractulŭ Branului, ceea ce se atribue numai meritului Păr. protopresbiterŭ Mețianŭ. D-sa a emisŭ unŭ circularŭ la tóte oficiele parochiale, ca sĕ dea fiecăruĭ învĕțătorŭ câte 10 fl. ca diurne și cheltuielĭ de drumŭ la adunarea din cestiune (ba încă învĕțătorilorŭ din Zĕrnescĭ li s'a datŭ câte 2 fl. pe di și câte 5 fl. pentru călĕtoriă) cu aceea observare, că atâtŭ oficiulŭ parochialŭ, care nu se va supune acestei disposiții, câtŭ și învĕțătorulŭ, care nu va lua parte la adunare, va fi trasŭ în cercetare disciplinară. Eu credŭ, că nu va fi nimenea, carele sĕ contesteze valórea acestei disposiții. Dă învĕțătorului ceea ce i se cuvine și dacă nu 'șĭ împlinesce datoria, trage-lŭ la rĕspundere, pedepsesce-lŭ și în fine depărtéză-lŭ ca pe unŭ netrebnicŭ la acésta între astfelŭ de condițiunĭ este totdéuna prea îndreptățitŭ forulŭ superiorŭ, când însă nu'i dai învĕțătorului dreptulŭ lui, atuncĭ nicĭ nu 'țĭ dă mână a-lŭ forța cu tótă tăria la împlinirea datoriei sale, decĭ elŭ vegetéză în lipsă și scóla se ruinéză în instrucțiune, ér urmările triste le simte poporulŭ întregŭ reflectându-se responsabilitatea asupra superiorilorŭ administrativĭ ai scólei. Onóre părintelui Mețianŭ!

INSCIINȚARE.

Devenindŭ vacante 4 ajutóre de câte 50 fl. v. a. menite pentru învĕțĕcei românĭ aplicațĭ la meseriele: de postovarŭ, pălăriерŭ, curelarŭ, perierŭ, compactorŭ, cordonierŭ, lăcătarŭ, faurŭ și mașinistŭ, se publică concursŭ până la 1 Noemvre st. v. a. c.

Concurenții la aceste ajutóre au a trimite comitetului subsemnatŭ petițiunile lorŭ provĕdute: *a)* cu atestatŭ de botezŭ, care sĕ constateze că suntŭ Românĭ și că au împlinitŭ etatea de 12 anĭ; *b)* cu atestatŭ de școlă, care sĕ constateze că sciu scrie și ceti; *c)* cu contractulŭ încheiatŭ cu măiestrulŭ la care suntŭ, din care sĕ se constateze, că se află la meseriă în Brașovŭ, spre a fi supravighiațĭ; *d)* cu atestatŭ de bună purtare dela măestru.

Brașovŭ 23 Septemvre 1885.

Comitetulŭ Asociațiunii pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ românĭ meseriașĭ.

B. Baiulescu, președinte. *Dr. Ioanŭ Bozoceanu.* secretarŭ.

ULTIME SCIRI.

BUCURESCI, 8 Octomvre (telegr. part.) — Regele, terminândŭ inspectarea trupelorŭ din Moldova, a sositŭ adĭ în Bucurescĭ la órele 5½ séră. Intr'unŭ vagonŭ cu regele se afla și d. I. Brătianu. La gară așteptau trenulŭ regalŭ autoritățile civile și militare.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

---

sĕ fi făcutŭ cu ei binele acela, până aŭ sositŭ dela vĕnatŭ? Ér unulŭ din ei dise, că aceea nu póte sĕ fiă decâtŭ orĭ mama lorŭ, orĭ sora lorŭ. Și cântându-o, o aflară și o numiră sora lorŭ.

A doua di ér eșĭ femeia cea *fudulă* în calea sórelui și-lŭ întrebă, décă este cineva în lume mai frumósă decâtŭ ea? Sórele nu mai stĕtŭ de vorbă cu ea, ci fugindŭ îi rĕspunse:

Fosta-i mândră, când ai fostŭ,
Și-ai rĕmasŭ unŭ lucru prostŭ.

»Tu ai fostŭ cea mai mândră femeiă, dér acum eștĭ cea mai urîtă. Ai gânditŭ că-țĭ prăpădescĭ féta și apoi nimenea nu te va întrece cu frumsețea, dér te amăgișĭ amarŭ, femeiă beciznică ce eștĭ tu, că ea totŭ träesce și e multŭ mai frumósă decâtŭ tine, ea e acum chiarŭ la curțile smeilorŭ.«

A doua di diminéța se luă femeia cea fudulă la drumŭ, du-te, până ajunse la curțile smeilorŭ. Acolo se puse sub pórtă și începu a se văieta, a plânge și a suspina:

„Fii bună, copila mea, lasă-mĕ înăuntru, că de nu — totŭ morŭ de dorulŭ tĕu. Vai, draga mamii! draga și scumpa mamii cea mai scumpă, unde eștĭ tu acuma? hai sĕ te mai vĕdŭ odată, lasă-mĕ înăuntru sĕ-mĭ mai stêmpĕrŭ sufletulŭ!«

Dér féta se făcea că nicĭ nu o aude.

»Dér fii bună, féta mea, nu mĕ lăsa sĕ stau aci sub porta ta, ci lasă-mĕ înăuntru, orĭ décă nu, deschide pórta puțintelŭ, ca baremĭ odată sĕ te mai vĕdŭ, apoi nu-mĭ pasă și de voiu muri."

Și féta crepă puținŭ pórta, ér mumă-sa se repedĭ ca o smeóică și'i îndesă fetii degetulŭ în gură, încâtŭ îndată cădŭ josŭ mórtă, și apoi mumă-sa se depărtă către casă.

Când veniră smeii acasă, dela vênătóre, o aflară mórtă și multŭ timpŭ o plânseră și o jeliră, ca pe o soră a lorŭ în urmă-i făcură unŭ cosciugŭ de aurŭ și o aședară într'unŭ vêrfŭ de paltinŭ, ca sĕ o legene vêntulŭ și sĕ o vadă pămêntenii, și sĕ se mire de inima cea îndrăcită a mumei sale Și tótă diua o legănau vênturile ca și pe frundele paltinului, și lumea o vedea, și lumea se minuna dicêndŭ, că o fată așa frumósă nicĭ sórele dóră n'a vĕdutŭ; alții érășĭ îșĭ făcéu cruce și diceu: feresce, Dómne de mintea slabă; mamonulŭ a pusŭ pe mama aceea sĕ'șĭ omóre copila, și apoi ce copilă? Vai, minte femeiască, fudulia și nebunia, femeiéscă óre când ți-i veni în orĭ?

In altă di ér eșĭ femeia cea sumétă, ucigașa copilului sĕu, în calea sórelui și'lŭ întrebă:

Sóre luminatŭ,
Spune-mĭ tu curatŭ
Și adevĕratŭ,
Vĕdut'ai orĭ ba
In cărarea ta
O fată frumósă
Și de drăgăstósă,
Fată ca mea?

Ér sórele dise: »Piei dinaintea mea, nebună« pieĭ blăstămată netrebnică și prăpădita lumei; multe nebune și prĕpădite am vĕdutŭ în lume, dar sóță țiă nu țĭ-așĭ găsi, sĕ âmblu și nóptea nu numai diua, dupe um a firea mea. Netrebnica netrebnicelorŭ, sĕ'șĭ omóre, ea fica, căcĭ se făcuse mai frumósă ca dênsa! Dar nu sciai tu hăbăucă, că Ddeu a vrutŭ ca tinerii sĕ fiă mai frumoșĭ decâtŭ bĕtrânii, ér bĕtrânii sĕ fiă mai cu minte decâtŭ tinerii? Tu neghióbă însĕ, voișĭ a rĕsturna chiar și voia lui Ddeu sfântulŭ, care te-a și bate pentru faptele tale!"

Mergêndŭ vestea în tóte părțile de astă întêmplare, audi și feciorulŭ împĕratului, care și grăbi către acelŭ locŭ și se rugă de smei sĕ'lŭ lase sĕ o cobóre josŭ de acolo. După multă rugare se învoiră smeii, și feciorulŭ împĕratului coborî féta din paltinŭ și se jucă cu ea mórtă că și când ar fi fostŭ viuă... Din întêmplare, Ddeu scie cum, o-a lovitŭ după capŭ, și îndată i-a săritŭ unŭ mĕrŭ din grumazŭ și a înviatŭ féta. Vĕ puteți închipui bucuria smeilorŭ și a feciorului de împĕratŭ; toțĭ o sărutau de tóte părtile. Apoi o luă feciorulŭ de împĕratŭ și o duse la elŭ acasă, în palatulŭ împărătescŭ, unde s'a și cununatŭ cu ea și-a făcutŭ o nuntă mare, cum numai împĕrații sciu face, și — de n'au muritŭ, și astădĭ trăiescŭ. Lumea dice că mumă-sa a nebunitŭ de supĕrare, când audi că féta ei s'a făcută împĕrătésă. Eu însă dicŭ, că a fostŭ rĕsplata lui Dumnedeu peutru inima ei cea rea.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Octombre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	96 90	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	89.95	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.30	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.25	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125	Renta de hârtiă austriacă	81.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.20	Renta de arg. austr.	82.30
Bonurĭ rurale ungare	102.50	Renta de aurŭ austr.	108 80
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Losurile din 1860	139 50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.50	Acţiunile băncei austro-ungare	857.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50	Act. băncei de creditŭ ung.	282.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.25	Act. băncei de creditŭ austr.	280.90
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.01
		Napoleon-d'orĭ	10.02
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
		Londra 10 Livres sterlinge	126.—

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 26 Septemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	88½	89½
Renta rom. amort. (5%)	92	93
» convert. (6%)	87	88
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100½	101½
» „ „ (5%)	85½	86½
» » urban (7%)	97½	98½
» » » (6%)	90	91
» » » (5%)	81	82
Banca naţională a României	1120	1150
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250	255
« » » Naţională	205	210
Aurŭ	12.	12.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovu

din 10 Octombre st. n. 1885

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.84	8.86
Argint românesc	8.75	8.80
Napoleon-d'orĭ	9.96	10.—
Lire turcescĭ	11.17	11.25
Imperialĭ	10.15	10.20
Galbenĭ	5.90	6.—
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	122.—	123.—
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Concursŭ.

(3—3)

La scóla gr. cath. principală din Lăpuşulŭ-unguresců, reactivându-se în acestŭ anŭ postulŭ de învĕţătorŭ secundarŭ, prin acésta se escrie concursŭ.

Cei ce doresců a ocupa acestŭ postŭ împreunatŭ cu unŭ salariu anualŭ de 160 fl. v. a. ce se vorŭ solvì în rate lunare şi 40 fl. v. a. banĭ de quartirŭ, la olaltă 200 fl. v. a., deocamdată, — sĕ 'şĭ suştérnă la subscrisulŭ pănă în 31 Octobre a. c. incl. recursele sale proptite cu documentele necesarii: atestatŭ de cualificaţiune, despre cunoscinţa limbei maghiare, de cântareţŭ bunŭ ş. c. l.

Deşiu la 4 Octomvre 1885.

Gabrielŭ Manu,
preşedintele comitetului scolasticŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, cari vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Tipografia ALEXI, Braşovŭ